

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1214
Toplantı Tarihi/Sayısı : 6.10.2022/2
Karar Numarası : 2022/724
Başvuran : G.K.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : --
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Cumhuriyet Savcılığı tarafından talep edilmesine rağmen Noterler Birliği tarafından sakıncalı listesinden çıkarılmamanın ayrımcılık yasağını ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran, ... Barosuna bağlı avukat olduğunu, 2016 yılında Cumhuriyet Savcısı olan eşi hakkında terör örgütü üyeliği şüphesiyle soruşturma açıldığını, eşi gerekçe gösterilerek kendisi hakkında da soruşturma açıldığını, 26.07.2016 tarihinde Sarıgöl Cumhuriyet Başsavcılığının talebi üzerine Türkiye Noterler Birliği tarafından sakıncalı kişi listesine eklendiğini, eşi ve kendisi hakkındaki soruşturmalarda kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiğini, eşinin görevine iade edildiğini, Sarıgöl Cumhuriyet Başsavcılığınca Türkiye Noterler Birliğine yazı yazılarak ilgili listeden çıkarılmasının talep edildiğini, 26.03.2020 tarihinde verilen cevapta ilgili listeden çıkarıldığının beyan edildiğini ancak bu tarihten sonra ... Ayvalık 1. Noterliğine, ... 19. Noterliğine ve ... 64. Noterliğine, adına vekaletname çıkartmak için giden müvekkillerine terör örgütü üyeliği şüphesiyle soruşturma geçirdiği ve sakıncalı listede olduğu gerekçesiyle vekaletname veremeyeceklerinin beyan edildiğini, Türkiye Noterler Birliğinin tüm noterlere sakıncalı listeden çıkarıldığına dair müzekkere yazması gerekirken bunu yapmadığını, 22.07.2022 tarihinde Türkiye Noterler Birliğinden arayan bir yetkilinin kendisine tüm noterleri arayarak sakıncalı listeden çıkabileceğini belirtildiğini, konu hakkında ilgili yerlere yaptığı başvurulardan sonuç alamadığını, sakıncalı listesinde bulunması nedeniyle müvekkil kaybı yaşadığını, maddi ve manevi zarara uğradığını iddia ederek başvurusu hakkında öncelikle uzlaşma hükümlerinin uygulanmasını, uzlaşma olmaz ise ayrımcılık yasağı ihlalden idari para cezası uygulanmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde: *"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."* hükmüne yer verilmiştir.

4. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: "*(1) Herkes hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.*" şeklinde hükme bağlanmıştır.

5. Mezkûr Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde: "*Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*"; (i) bendinde: "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

6. Mezkûr Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinde: "*(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. ... (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.*" hükmüne yer verilmiştir.

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvurunun konusu" başlıklı 31'inci maddesinde: "*Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur.*" hükmü yer almaktadır.

8. Mezkûr Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesi: "*(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir.*" hükmünü haizdir.

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi: "*(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*" şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. Bununla birlikte başvuru, başvuran hakkında terör örgütü üyeliği şüphesiyle soruşturma açıldıktan sonra başvuranın Noterler Birliğince sakıncalı listesine eklendiği, soruşturma sonucunda kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verildiği, Cumhuriyet Savcılığı tarafından ilgili listeden çıkarılması talep edilmesine rağmen Noterler

Birliğince listeden çıkarılmaması ve vekalet çıkarmak için notere giden müvekkillerine terör rgt tyeliği Şüphesiyle soruşturma geçirdiği yönünde bilgi verilmesinin ayrımcılık yasağını ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.

13. 6701 sayılı Kanun'da, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiŐtir. Anılan temeller dıŐında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller, Kanun kapsamı dıŐında kalmaktadır.

14. Yukarıda açıklanan gerekçeler ve anılan mevzuat ile birlikte incelendiğinde, başvuranın iddiasının, Kanun'da yer alan ayrımcılık temellerine dayandırılmaması ve yapılan inceleme ve araŐtırmada Kanun'da belirtilen bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi sebebiyle başvurunun inceleme Őartlarını taŐımadıđı ve kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıŐtır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın baŐvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karŐı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine baŐvurulabileceđine, 06.10.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul yesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK

ye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ

ye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ

ye

e-imzalıdır

nal SADE

ye